

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلسله مباحث امامت و مهدویت ()

تَحْقِيقِ تَوْحِيدِ

نظام امامت

حضرت آية الله العظمى صافی گلپایگانی

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۳
مقدمه	۷
چهار گفتار پیرامون تجلی توحید در نظام امامت	۹
گفتار اول: تجلی توحید در سالت انبیا	۱۱
گفتار دوم: تجلی توحید در اسلام	۲۱
گفتار سوم: تجلی توحید در نظام امامت	۲۷
گفتار چهارم: تجلی توحید در امامت حضرت مهدی علیه السلام	۴۵
تعلیقات	۵۵
تعلیقۀ اول	۵۷
تعلیقۀ دوم	۶۳
تعلیقۀ سوم	۷۱
تعلیقۀ چهارم	۸۳
کتابنامه	۸۷
آثار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الالرف در یک نگاه	۹۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل الأئمة قوامه على خلقه، و حفظه لدينه، و ولاية لأمره
و الصلاة و السلام على سيد رسله أبي القاسم محمد و آله الطاهرين، سيما
إمام العصر، و ناموس الدهر، كاشف الضر و المحن، مولانا الحجة بن
الحسن، عليه و على آباءه المعصومين من الصلوات أنماها، و من التحيات
أزكاها. اللهم اجعلنا من الفائزين بولايته، و أكرمنا بظهوره، و شرفنا بلقائه،
و املأ به الأرض سبطاً و عدلاً برحمتك يا أرحم الراحمين.
قال الله تعالى:

﴿وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي
جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ رَبِّي قَالَ لَا تَنَالُ
عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾^۱

(به خاطر آوردید) هنگامی که خداوند، ابراهیم را با
وسایل گوناگون آزمود؛ و او به خوبی از عهده این
آزمایش‌ها برآمد. خداوند به او فرمود: من تو را امام و
پیشوای مردم قرار دادم. ابراهیم عرض کرد از دودمان
من (نیز امامی قرار بده) خداوند فرمود: پیمان من به
ستمکاران نمی‌رسد.

مقدمه

سیر توحیدی و معنوی و کمالی انسان، اگرچه به ظاهر از معرفه الله و توحید و سایر صفات کمالیه باری تعالی آغاز می شود، در ادامه و امتداد بر همان تکامل معرفت خدا و عقیده توحید و جلوه های آن است.

عقاید دیگر مثل نبوت و امامت و معاد، هرچند اصولی مستقل در کنار عقیده توحید محسوب می شوند، در وجود و واقعیت یافتن متأخر از عقیده توحید و مرتبط به آن می باشند، و در واقع مکمل آن و بسط و تفصیل معرفت خدا و صفات کمالی ذاتی و اعلی اوست.

عقیده به نبوت، مرتبه ای از مراتب کمال عقیده به توحید و جلوه ای از جلوه ای معرفت خداست. همچنین عقیده به معاد و امامت، همه از شئون و تجلیات این عقیده است. آنان که خدا را به اسماء الحسنی و صفات علیائی که دارد می شناسند، به فرستادن پیامبران و اعطای معجزه به آنها و نزول کتاب و موازین و قواعد و احکام مورد نیاز بشر از جانب او ایمان می آورند؛ چنان که به نصب امام و وجود حجت در هر عصر و زمان و ولایت و سایر نظامات نیز ایمان می آورند؛

همچنان‌که وقتی خدا را به عدل و حکمت و منزه بودن از کار لغو و عبث و بیهوده شناختند، به معاد ایمان می‌آوردند و خلاصه، ابعاد معرفت خدا و فروع عقیده به توحید و صفات جمالیه و جلالیه حق تعالی مانند خونی که در بدن جریان دارد، در تمام مبانی و معیارها و اصول و فروع شرعی جریان دارد، و عقاید دیگر از آثار و لوازم عقیده اصلییه است.

موضوع این رساله تجلی توحید در نظام امامت است که چون با تجلی توحید در کل رسالت انبیا و رسالت اسلام و تجلی آن در امامت حضرت مهدی علیه السلام ارتباط دارد، به حواله و قوه الهی آن را در چهار گفتار زیر به پایان می‌رسانیم.

۱- تجلی توحید در کل رسالت انبیا و معارف و شرایع آسمانی.

۲- تجلی توحید در اسلام.

۳- تجلی توحید در نظام امامت.

۴- تجلی توحید در امامت حضرت مهدی علیه السلام.